

Metody wirtualne i abstrakcyjne, operatory rzutowania, przestrzenie nazw, wyjątki

Bogdan Kreczmer

bogdan.kreczmer@pwr.edu.pl

Katedra Cybernetyki i Robotyki
Politechnika Wrocławska

Kurs: Programowanie obiektowe

Copyright©2017 Bogdan Kreczmer

Niniejszy dokument zawiera materiały do wykładu dotyczącego programowania obiektowego. Jest on udostępniony pod warunkiem wykorzystania wyłącznie do własnych prywatnych potrzeb i może on być kopiowany wyłącznie w całości, razem z niniejszą stroną tytułową.

Niniejsza prezentacja została wykonana przy użyciu systemu składu \LaTeX oraz stylu beamer, którego autorem jest Till Tantau.

Strona domowa projektu Beamer:

<http://latex-beamer.sourceforge.net>

Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 Metody i klasy abstrakcyjne
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - Operatory rzutowania
- 3 Przestrzenie nazw
 - Idea przestrzeni nazw
 - Podstawowe cechy przestrzeni nazw
- 4 Wyjątki
 - Podstawowe idee
 - Jak to działa
 - Wyjątki standardowe

Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 Metody i klasy abstrakcyjne
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - Operatory rzutowania
- 3 Przestrzenie nazw
 - Idea przestrzeni nazw
 - Podstawowe cechy przestrzeni nazw
- 4 Wyjątki
 - Podstawowe idee
 - Jak to działa
 - Wyjątki standardowe

Rozmiar obiektów

```
struct KlasaBezWMetody { // .....
    int _PoleInt;
    int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....
```

```
struct KlasaZWirMetoda1 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....
```

```
struct KlasaZWirMetoda2 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc1( ) const { return 1; }
    virtual int Wartosc2( ) const { return 2; }
}; // .....
```

```
int main( )
{
    cout << sizeof(int) << endl;
    cout << sizeof(KlasaBezWMetody) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda1) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda2) << endl;
}
```

Rozmiar obiektów

```
struct KlasaBezWMetody { // .....
    int _PoleInt;
    int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....
```

```
struct KlasaZWirMetoda1 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....
```

```
struct KlasaZWirMetoda2 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc1( ) const { return 1; }
    virtual int Wartosc2( ) const { return 2; }
}; // .....
```

```
int main( )
{
    cout << sizeof(int) << endl;
    cout << sizeof(KlasaBezWMetody) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda1) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda2) << endl;
}
```

Wynik działania:

4
4
8
8

Rozmiar obiektów

```

struct KlasaBezWMetody { // .....
    int _PoleInt;
    int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....

struct KlasaZWirMetoda1 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....

struct KlasaZWirMetoda2 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc1( ) const { return 1; }
    virtual int Wartosc2( ) const { return 2; }
}; // .....

int main( )
{
    cout << sizeof(int) << endl;
    cout << sizeof(KlasaBezWMetody) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda1) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda2) << endl;
}

```

Wynik działania:

4

4

8

8

Rozmiar obiektów

```

struct KlasaBezWMetody { // .....
    int _PoleInt;
    int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....

struct KlasaZWirMetoda1 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....

struct KlasaZWirMetoda2 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc1( ) const { return 1; }
    virtual int Wartosc2( ) const { return 2; }
}; // .....

int main( )
{
    cout << sizeof(int) << endl;
    cout << sizeof(KlasaBezWMetody) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda1) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda2) << endl;
}

```

Wynik działania:

4
4
8
8

Rozmiar obiektów

```
struct KlasaBezWMetody { // .....
    int _PoleInt;
    int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....
```

```
struct KlasaZWirMetoda1 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....
```

```
struct KlasaZWirMetoda2 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc1( ) const { return 1; }
    virtual int Wartosc2( ) const { return 2; }
}; // .....
```

```
int main( )
{
    cout << sizeof(int) << endl;
    cout << sizeof(KlasaBezWMetody) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda1) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda2) << endl;
}
```

Wynik działania:

4
4
8

Rozmiar obiektów

```
struct KlasaBezWMetody { // .....
    int _PoleInt;
    int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....
```

```
struct KlasaZWirMetoda1 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc( ) const { return 1; }
}; // .....
```

```
struct KlasaZWirMetoda2 { // .....
    int _PoleInt;
    virtual int Wartosc1( ) const { return 1; }
    virtual int Wartosc2( ) const { return 2; }
}; // .....
```

```
int main( )
{
    cout << sizeof(int) << endl;
    cout << sizeof(KlasaBezWMetody) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda1) << endl;
    cout << sizeof(KlasaZWirMetoda2) << endl;
}
```

Wynik działania:

4
4
8
8

Rozmiar obiektów

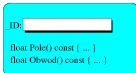
```
class FiguraGeometryczna {
public:
    int _ID;
    float Pole() const { return 0; }
    float Obwod() const { return 0; }
};
```

```
class Kwadrat: public FiguraGeometryczna {
public:
    float _a;
    float Pole() const { return _a*_a; }
    float Obwod() const { return 4*_a; }
};
```

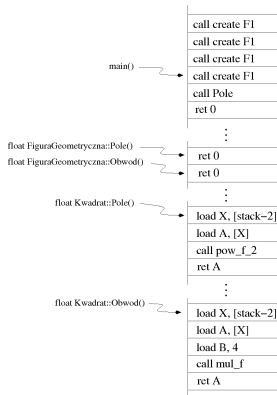
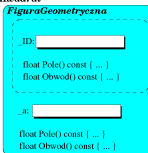
```
int main()
{
    FiguraGeometryczna F1, F2;
    Kwadrat Kw;

    F1.Pole();
}
```

FiguraGeometryczna

Kwadrat

Rozmiar obiektów

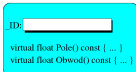
```
class FiguraGeometryczna {
public:
    int _ID;
    virtual float Pole() const { return 0; }
    virtual float Obwod() const { return 0; }
};
```

```
class Kwadrat: public FiguraGeometryczna {
public:
    float _a;
    virtual float Pole() const { return _a*_a; }
    virtual float Obwod() const { return 4*_a; }
};
```

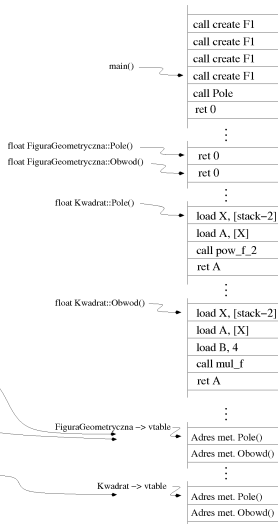
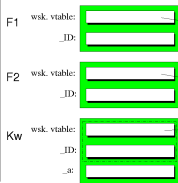
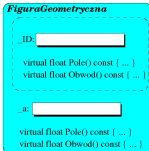
```
int main()
{
    FiguraGeometryczna F1, F2;
    Kwadrat Kw;

    F1.Pole();
}
```

FiguraGeometryczna

Kwadrat

Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 Metody i klasy abstrakcyjne
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - Operatory rzutowania
- 3 Przestrzenie nazw
 - Idea przestrzeni nazw
 - Podstawowe cechy przestrzeni nazw
- 4 Wyjątki
 - Podstawowe idee
 - Jak to działa
 - Wyjątki standardowe

Definiowanie metod abstrakcyjnych

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual float Pole( ) const { return 0; }  
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    ...  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
    ...  
}; // .....
```

```
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna ObFig;  
    Kwadrat ObKwa;  
  
}
```

Definiowanie metod abstrakcyjnych

```
struct FiguraGeometryczna { // .....
    ...
    virtual float Pole( ) const = 0;
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....
    ...
    float _DlugoscBoku;
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }
    ...
}; // .....
```

```
int main( )
{
    FiguraGeometryczna ObFig;
    Kwadrat ObKwa;

}
```

Definiowanie metod abstrakcyjnych

```
struct FiguraGeometryczna { // .....
    ...
    virtual float Pole( ) const = 0;
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....
    ...
    float _DlugoscBoku;
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }
    ...
}; // .....
```

```
int main( )
{
    FiguraGeometryczna ObFig;
    Kwadrat ObKwa;

}
```


Definiowanie metod abstrakcyjnych

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual float Pole( ) const = 0;  
}; // .....  
  
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    ...  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
    ...  
}; // .....  
  
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna ObFig;  
    Kwadrat ObKwa;  
  
}
```

Definiowanie metod abstrakcyjnych

```
struct FiguraGeometryczna { // .....
    ...
    virtual float Pole( ) const = 0;
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....
    ...
    float _DlugoscBoku;
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }
    ...
}; // .....
```

```
int main( )
{
    FiguraGeometryczna ObFig;
    Kwadrat ObKwa;
}
}
```

Zdefiniowanie metody abstrakcyjnej w danej klasie uniemożliwia samodzielne istnienie obiektu tej klasy, gdyż jedna z metod nie ma kodu. Klasa nie jest więc w pełni zdefiniowana.

Definiowanie metod abstrakcyjnych

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual float Pole( ) const = 0;  
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    ...  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
    ...  
}; // .....
```

```
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna ObFig;  
    Kwadrat ObKwa;  
  
    FiguraGeometryczna *wsk_ObFig = &ObKwa;  
}
```

Zdefiniowanie metody abstrakcyjnej w danej klasie uniemożliwia samodzielne istnienie obiektu tej klasy, gdyż jedna z metod nie ma kodu. Klasa nie jest więc w pełni zdefiniowana.

Możliwie jest jednak posługiwanie się wskaźnikami lub referencjami na obiekty tej klasy, które są składnikami innych obiektów. W klasach tych obiektów musi istnieć kod dla wszystkich metod abstrakcyjnych klasy bazowej.

Definiowanie metod abstrakcyjnych

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual float Pole( ) const = 0;  
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    ...  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
    ...  
}; // .....
```

```
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna ObFig;  
    Kwadrat ObKwa;  
  
    FiguraGeometryczna *wsk_ObFig = &ObKwa;  
    FiguraGeometryczna &ref_ObFig = ObKwa;  
}
```

Zdefiniowanie metody abstrakcyjnej w danej klasie uniemożliwia samodzielne istnienie obiektu tej klasy, gdyż jedna z metod nie ma kodu. Klasa nie jest więc w pełni zdefiniowana.

Możliwie jest jednak posługiwanie się wskaźnikami lub referencjami na obiekty tej klasy, które są składnikami innych obiektów. W klasach tych obiektów musi istnieć kod dla wszystkich metod abstrakcyjnych klasy bazowej.

Problem pełnej zgodności nazw metod i ich parametrów

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    virtual double Pole( ) const = 0;  
}; // .....  
  
struct Wielobok: FiguraGeometryczna { // .....  
    double Pole( ) { ... }  
}; // .....  
  
struct Kwadrat: Wielobok { // .....  
    double Pole( ) const { ... }  
}; // .....  
  
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna  ObFig;  
    Wielobok           ObWielobok;  
    Kwadrat            ObKwadrat;  
}
```

Problem pełnej zgodności nazw metod i ich parametrów

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    virtual double Pole( ) const = 0;  
}; // .....  
  
struct Wielobok: FiguraGeometryczna { // .....  
    double Pole( ) { ... }  
}; // .....  
  
struct Kwadrat: Wielobok { // .....  
    double Pole( ) const { ... }  
}; // .....  
  
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna  ObFig;  
    Wielobok           ObWielobok;  
    Kwadrat            ObKwadrat;  
}
```

Problem pełnej zgodności nazw metod i ich parametrów

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    virtual double Pole( ) const = 0;  
}; // .....
```

```
struct Wielobok: FiguraGeometryczna { // .....  
    double Pole( ) { ... }  
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: Wielobok { // .....  
    double Pole( ) const { ... }  
}; // .....
```

```
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna ObFig;  
    Wielobok ObWielobok;  
    Kwadrat ObKwadrat;  
}
```

Problem pełnej zgodności nazw metod i ich parametrów

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    virtual double Pole( ) const = 0;  
}; // .....
```

```
struct Wielobok: FiguraGeometryczna { // .....  
    double Pole( ) { ... }  
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: Wielobok { // .....  
    double Pole( ) const { ... }  
}; // .....
```

```
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna ObFig;  
    Wielobok           ObWielobok;  
    Kwadrat           ObKwadrat;  
}
```


Problem pełnej zgodności nazw metod i ich parametrów

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    virtual double Pole( ) const = 0;  
}; // .....
```

```
struct Wielobok: FiguraGeometryczna { // .....  
    double Pole( ) { ... }  
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: Wielobok { // .....  
    double Pole( ) const { ... }  
}; // .....
```

```
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna ObFig;  
    Wielobok ObWielobok;  
    Kwadrat ObKwadrat;  
}
```

Problem pełnej zgodności nazw metod i ich parametrów

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    virtual double Pole( ) const = 0;  
}; // .....
```

```
struct Wielobok: FiguraGeometryczna { // .....  
    double Pole( ) { ... }  
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: Wielobok { // .....  
    double Pole( ) const { ... }  
}; // .....
```

```
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna ObFig;  
    Wielobok ObWielobok;  
    Kwadrat ObKwadrat;  
}
```

Problem pełnej zgodności nazw metod i ich parametrów

```
struct FiguraGeometryczna { //.....  
    virtual double Pole( ) const = 0;  
}; //.....
```

```
struct Wielobok: FiguraGeometryczna { //.....  
    double Pole( ) { ... }  
}; //.....
```

Jeżeli w klasie pochodnej nie zostanie zdefiniowany kod dla dziedziczonej metody abstrakcyjnej, to klasa ta staje się również klasą abstrakcyjną

```
struct Kwadrat: Wielobok { //.....  
    double Pole( ) const { ... }  
}; //.....
```

```
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna ObFig;  
    Wielobok ObWielobok;  
    Kwadrat ObKwadrat;  
}
```

Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 Metody i klasy abstrakcyjne
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - Operatory rzutowania
- 3 Przestrzenie nazw
 - Idea przestrzeni nazw
 - Podstawowe cechy przestrzeni nazw
- 4 Wyjątki
 - Podstawowe idee
 - Jak to działa
 - Wyjątki standardowe

Sposób na korzystanie z funkcjonalności klasy bazowej

```
struct FiguraGeometryczna { //.....  
    virtual float Pole( ) const = 0;  
}; //.....  
  
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
}; //.....  
  
void WyszwietlPole( const FiguraGeometryczna & Fig )  
{  
    cout << "Pole: " << Fig.Pole( ) << endl;  
}  
  
int main( )  
{  
    Kwadrat Kw;  
  
    Kw._DlugoscBoku = 2;  
    WyszwietlPole( Kw );  
}
```

Sposób na korzystanie z funkcjonalności klasy bazowej

```
struct FiguraGeometryczna { //.....  
    virtual float Pole( ) const = 0;  
}; //.....  
  
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
}; //.....  
  
void WyszwietlPole( const FiguraGeometryczna & Fig )  
{  
    cout << "Pole: " << Fig.Pole( ) << endl;  
}  
  
int main( )  
{  
    Kwadrat Kw;  
  
    Kw._DlugoscBoku = 2;  
    WyszwietlPole( Kw );  
}
```

Sposób na korzystanie z funkcjonalności klasy bazowej

```
struct FiguraGeometryczna { //.....  
    virtual float Pole( ) const = 0;  
}; //.....
```

```
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
}; //.....
```

```
void WyszwietlPole( const FiguraGeometryczna & Fig )  
{  
    cout << "Pole: " << Fig.Pole( ) << endl;  
}
```

```
int main( )  
{  
    Kwadrat Kw;  
  
    Kw._DlugoscBoku = 2;  
    WyszwietlPole( Kw );  
}
```

Sposób na korzystanie z funkcjonalności klasy bazowej

```
struct FiguraGeometryczna { //.....  
    virtual float Pole( ) const = 0;  
}; //.....  
  
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
}; //.....  
  
void WyszwietlPole( const FiguraGeometryczna & Fig )  
{  
    cout << "Pole: " << Fig.Pole( ) << endl;  
}  
  
int main( )  
{  
    Kwadrat Kw;  
  
    Kw._DlugoscBoku = 2;  
    WyszwietlPole( Kw );  
}
```


Sposób na korzystanie z funkcjonalności klasy bazowej

```
struct FiguraGeometryczna { //.....  
    virtual float Pole( ) const = 0;  
}; //.....
```

```
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
}; //.....
```

```
void WyszwietlPole( const FiguraGeometryczna & Fig )  
{  
    cout << "Pole: " << Fig.Pole( ) << endl;  
}
```

```
int main( )  
{  
    Kwadrat Kw;  
  
    Kw._DlugoscBoku = 2;  
    WyszwietlPole( Kw );  
}
```

Wynik działania:
Pole: 4

Sposób na korzystanie z funkcjonalności klasy bazowej

```
struct FiguraGeometryczna { //.....  
    virtual float Pole( ) const = 0;  
}; //.....
```

```
struct Kwadrat: public FiguraGeometryczna{ // .....  
    float _DlugoscBoku;  
    virtual float Pole( ) const { return _DlugoscBoku*_DlugoscBoku; }  
}; //.....
```

```
void WyszwietlPole( const FiguraGeometryczna & Fig )  
{  
    cout << "Pole: " << Fig.Pole( ) << endl;  
}
```

```
int main( )  
{  
    Kwadrat Kw;  
  
    Kw._DlugoscBoku = 2;  
    WyszwietlPole( Kw );  
}
```

Wynik działania:
Pole: 4

Możliwość korzystania ze wskaźników i referencji do klasy abstrakcyjnej pozwala na definiowanie dla niej funkcji lub metod, które będą wykorzystywane dla obiektów klasy pochodnej.

Własny identyfikator typu

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual int ID( ) const = 0;  
}; // .....  
  
struct Kwadrat: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 1; }  
}; // .....  
  
struct Okrag: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 2; }  
}; // .....  
  
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna *wFigA = new Kwadrat;  
    FiguraGeometryczna *wFigB = new Okrag;  
  
    cout << wFigA->ID( ) << endl;  
    cout << wFigB->ID( ) << endl;  
}
```

Własny identyfikator typu

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual int ID( ) const = 0;  
}; // .....  
  
struct Kwadrat: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 1; }  
}; // .....  
  
struct Okrag: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 2; }  
}; // .....  
  
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna *wFigA = new Kwadrat;  
    FiguraGeometryczna *wFigB = new Okrag;  
  
    cout << wFigA->ID( ) << endl;  
    cout << wFigB->ID( ) << endl;  
}
```

Własny identyfikator typu

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual int ID( ) const = 0;  
}; // .....  
  
struct Kwadrat: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 1; }  
}; // .....  
  
struct Okrag: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 2; }  
}; // .....  
  
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna *wFigA = new Kwadrat;  
    FiguraGeometryczna *wFigB = new Okrag;  
  
    cout << wFigA->ID( ) << endl;  
    cout << wFigB->ID( ) << endl;  
}
```

Własny identyfikator typu

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual int ID( ) const = 0;  
}; // .....  
  
struct Kwadrat: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 1; }  
}; // .....  
  
struct Okrag: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 2; }  
}; // .....  
  
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna *wFigA = new Kwadrat;  
    FiguraGeometryczna *wFigB = new Okrag;  
  
    cout << wFigA->ID( ) << endl;  
    cout << wFigB->ID( ) << endl;  
}
```

Własny identyfikator typu

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual int ID( ) const = 0;  
}; // .....  
  
struct Kwadrat: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 1; }  
}; // .....  
  
struct Okrag: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 2; }  
}; // .....  
  
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna *wFigA = new Kwadrat;  
    FiguraGeometryczna *wFigB = new Okrag;  
  
    cout << wFigA->ID( ) << endl;  
    cout << wFigB->ID( ) << endl;  
}
```

Własny identyfikator typu

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual int ID( ) const = 0;  
}; // .....  
  
struct Kwadrat: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 1; }  
}; // .....  
  
struct Okrag: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 2; }  
}; // .....  
  
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna *wFigA = new Kwadrat;  
    FiguraGeometryczna *wFigB = new Okrag;  
    cout << wFigA->ID( ) << endl;  
    cout << wFigB->ID( ) << endl;  
}
```

Wynik działania:
1
2

Własny identyfikator typu

```
struct FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    virtual int ID( ) const = 0;  
}; // .....
```

```
struct Kwadrat: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 1; }  
}; // .....
```

```
struct Okrag: FiguraGeometryczna { // .....  
    ...  
    int ID( ) const { return 2; }  
}; // .....
```

```
int main( )  
{  
    FiguraGeometryczna *wFigA = new Kwadrat;  
    FiguraGeometryczna *wFigB = new Okrag;  
    cout << wFigA->ID( ) << endl;  
    cout << wFigB->ID( ) << endl;  
}
```

Metody wirtualne można wykorzystać do konstrukcji własnego identyfikatora typu. Wymaga to wykorzystanie jednej wspólnej klasy bazowej dla danego zbioru klas pochodnych.

Wynik działania:

1
2

Podsumowanie

- Metody abstrakcyjne pozwalają na tworzenie prototypu interfejsu klasy bazowej, który przejmowany jest przez klasę pochodną i w niej jest definiowany.
Pozwala to stworzyć prototypy funkcjonalności klasy bazowej.

Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 **Metody i klasy abstrakcyjne**
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - **Operatory rzutowania**
- 3 Przestrzenie nazw
 - Idea przestrzeni nazw
 - Podstawowe cechy przestrzeni nazw
- 4 Wyjątki
 - Podstawowe idee
 - Jak to działa
 - Wyjątki standardowe

Lista operatorów rzutowania

- const_cast** – rzutowanie usuwające modyfikatory **const** oraz **volatile**. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.
- static_cast** – używany do zdefiniowanych przez użytkownika, standardowych lub niejawnych konwersji typów. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań w zasadzie bezpiecznych.
- reinterpret_cast** – jest najbardziej niebezpiecznym rzutowaniem. Wykonuje on konwersję między wskaźnikami oraz wskaźnikami i liczbami. Źle przeprowadzone rzutowanie może być źródłem błędów trudnych do wykrycia.
- dynamic_cast** – obsługuje tylko obiekty klas polimorficznych. Zapewnia realizację rzutowania “w górę”. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.

Lista operatorów rzutowania

const_cast – rzutowanie usuwające modyfikatory **const** oraz **volatile**. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.

static_cast – używany do zdefiniowanych przez użytkownika, standardowych lub niejawnych konwersji typów. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań w zasadzie bezpiecznych.

reinterpret_cast – jest najbardziej niebezpiecznym rzutowaniem. Wykonuje on konwersję między wskaźnikami oraz wskaźnikami i liczbami. Źle przeprowadzone rzutowanie może być źródłem błędów trudnych do wykrycia.

dynamic_cast – obsługuje tylko obiekty klas polimorficznych. Zapewnia realizację rzutowania “w górę”. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const int ZmStala = 5;  
    int      ZmZmien;  
  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const int ZmStala = 5;  
    int      ZmZmien;  
  
    ZmZmien = ...;  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const int ZmStala = 5;  
    int      ZmZmien;  
  
    ZmZmien = const_cast<int>(ZmStala);  
}
```


Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const int ZmStala = 5;  
    int      ZmZmien;  
  
    ZmZmien = ZmStala;  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )
{
    const int ZmStala = 5;
    int      ZmZmien;

    ZmZmien = 10;
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const int ZmStala = 5;  
  
    ZmStala = 10;  
}
```

Operator const_cast

```
int main( )  
{  
    const int ZmStala = 5;  
  
    ZmStala = 10;  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const int ZmStala = 5;  
  
    const_cast <int>(ZmStala) = 10;  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const int ZmStala = 5;  
  
    const_cast <int>(ZmStala) = 10;  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )
{
    const int ZmStala = 5;

    const_cast <int &>(ZmStala) = 10;
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    volatile int ZmUlotna = 5;  
    int      ZmZmien = 1;  
  
    ;  
    ...  
}
```


Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    volatile int ZmUlotna = 5;  
    int          ZmZmien = 1;  
  
    ZmZmien = 10;  
    ...  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )
{
    volatile int ZmUlotna = 5;
    int        ZmZmien = 1;

    const_cast<volatile int&>(ZmZmien) = 10;
    ...
}
```

Operator const_cast

```
int main( )  
{  
    const char* sNapis = "lodka";  
  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const char* sNapis = "lodka";  
  
    sNapis[0] = 'w';  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const char* sNapis = "lodka";  
  
    sNapis[0] = 'w';  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const char* sNapis = "lodka";  
  
    const_cast<char*>(sNapis)[0] = 'w';  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const char* sNapis = "lodka";  
  
    const_cast<char*>(sNapis)[0] = 'w';  
}
```

Operator `const_cast`

```
int main( )  
{  
    const char* sNapis[ ] = "lodka";  
  
    const_cast<char*>(sNapis)[0] = 'w';  
}
```


Obiekty stałe

```

class LZespolona {
    double re, im;
    public:

    void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
    ...
};

int main( )
{
    LZespolona Z;

}

```

Obiekty stałe

```

class LZespolona {
    double re, im;
    public:

    void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
    ...
};

int main( )
{
    const LZespolona Z;

}

```

Obiekty stałe

```

class LZespolona {
    double re, im;
    public:

    void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
    ...
};

int main( )
{
    const LZespolona Z;
}

```

Obiekty stałe

```

class LZespolona {
    double re, im;
    public:

    void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
    ...
};

int main( )
{
    const LZespolona Z = LZespolona( );
}

```

Obiekty stałe

```

class LZespolona {
    double re, im;
public:
    LZespolona( ) { re = im = 0; }
    void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
    ...
};

int main( )
{
    const LZespolona Z = LZespolona( );
}

```

Obiekty stałe

```

class LZespolona {
    double re, im;
    public:
        LZespolona( ) { re = im = 0; }
        void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
        ...
};

int main( )
{
    const LZespolona Z;
}

```

Obiekty stałe

```

class LZespolona {
    double re, im;
public:
    LZespolona( ): re(0), im(0) { }
    void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
    ...
};

int main( )
{
    const LZespolona Z;

}

```

Obiekty stałe

```

class LZespolona {
    double re, im;
public:
    LZespolona( ): re(), im() { }
    void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
    ...
};

int main( )
{
    const LZespolona Z;

}

```


Obiekty stałe

```

class LZespolona {
    double re, im;
public:
    LZespolona( ) { }
    void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
    ...
};

int main( )
{
    const LZespolona Z;

}

```

Operator `const_cast`

```

class LZespolona {
    double re, im;
public:
    LZespolona( ): re(0), im(0) { }
    void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }
    ...
};

int main( )
{
    const LZespolona Z;

}

```

Operator `const_cast`

```
class LZespolona {  
    double re, im;  
    public:  
        LZespolona( ): re(0), im(0) { }  
        void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }  
        ...  
};  
  
int main( )  
{  
    const LZespolona Z;  
  
    Z.Zmien(1,5);  
}
```

Operator `const_cast`

```
class LZespolona {  
    double re, im;  
    public:  
        LZespolona( ): re(0), im(0) { }  
        void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }  
        ...  
};  
  
int main( )  
{  
    const LZespolona Z;  
  
    Z.Zmien(1,5);  
}
```

Operator `const_cast`

```
class LZespolona {  
    double re, im;  
    public:  
        LZespolona( ): re(0), im(0) { }  
        void Zmien(double r, double i) { re = r; im = i; }  
        ...  
};  
  
int main( )  
{  
    const LZespolona Z;  
  
    const_cast<LZespolona&>(Z).Zmien(1,5);  
}
```

Stałość obiektu

```

class ElemListy_Num {

    int _Numer;

    public :
        ElemListy_Num(int Num): _Numer(Num) { }
        int Numer( ) const { return _Numer; }

    ...

};

int main( )
{
    const ElemListy_Num    *wElem1 = new ElemListy_Num(7);

}

```

Stałość obiektu

```

class ElemListy_Num {
    ElemListy_Num* _wNastepny;
    int _Numer;
public :
    ElemListy_Num(int Num): _Numer(Num) { }
    int Numer( ) const { return _Numer; }

    ...
};

int main( )
{
    const ElemListy_Num    *wElem1 = new ElemListy_Num(7);

}

```

Stałość obiektu

```

class ElemListy_Num {
    ElemListy_Num* _wNastepny;
    int _Numer;
public :
    ElemListy_Num(int Num): _Numer(Num) { }
    int Numer( ) const { return _Numer; }

    ...
};

int main( )
{
    const ElemListy_Num *wElem1 = new ElemListy_Num(7);
    const ElemListy_Num *wElem2 = new ElemListy_Num(8);

}

```


Stałość obiektu

```
class ElemListy_Num {  
    ElemListy_Num* _wNastepny;  
    int _Numer;  
    public :  
        ElemListy_Num(int Num): _Numer(Num) { }  
        int Numer( ) const { return _Numer; }  
        void DolaczNastepny( const ElemListy_Num *wNast )  
                                { _wNastepny = wNast; }  
        ...  
};  
  
int main( )  
{  
    const ElemListy_Num *wElem1 = new ElemListy_Num(7);  
    const ElemListy_Num *wElem2 = new ElemListy_Num(8);  
  
}
```

Stałość obiektu

```
class ElemListy_Num {  
    ElemListy_Num* _wNastepny;  
    int _Numer;  
    public :  
        ElemListy_Num(int Num): _Numer(Num) { }  
        int Numer( ) const { return _Numer; }  
        void DolaczNastepny( const ElemListy_Num *wNast )  
                                { _wNastepny = wNast; }  
        ...  
};  
  
int main( )  
{  
    const ElemListy_Num *wElem1 = new ElemListy_Num(7);  
    const ElemListy_Num *wElem2 = new ElemListy_Num(8);  
  
    wElem1->DolaczNastepny(wElem2);  
}
```

Stałość obiektu

```
class ElemListy_Num {  
    ElemListy_Num* _wNastepny;  
    int _Numer;  
    public :  
        ElemListy_Num(int Num): _Numer(Num) { }  
        int Numer( ) const { return _Numer; }  
        void DolaczNastepny( const ElemListy_Num *wNast )  
                                { _wNastepny = wNast; }  
        ...  
};  
  
int main( )  
{  
    const ElemListy_Num *wElem1 = new ElemListy_Num(7);  
    const ElemListy_Num *wElem2 = new ElemListy_Num(8);  
  
    wElem1->DolaczNastepny(wElem2);  
}
```

Stałość obiektu

```
class ElemListy_Num {  
    ElemListy_Num* _wNastepny;  
    int _Numer;  
    public :  
        ElemListy_Num(int Num): _Numer(Num) { }  
        int Numer( ) const { return _Numer; }  
        void DolaczNastepny( const ElemListy_Num *wNast ) const  
                                { _wNastepny = wNast; }  
        ...  
};  
  
int main( )  
{  
    const ElemListy_Num *wElem1 = new ElemListy_Num(7);  
    const ElemListy_Num *wElem2 = new ElemListy_Num(8);  
  
    wElem1->DolaczNastepny(wElem2);  
}
```

Stałość obiektu

```
class ElemListy_Num {  
    mutable ElemListy_Num* _wNastepny;  
    int _Numer;  
    public :  
        ElemListy_Num(int Num): _Numer(Num) { }  
        int Numer( ) const { return _Numer; }  
        void DolaczNastepny( const ElemListy_Num *wNast ) const  
                                { _wNastepny = wNast; }  
        ...  
};  
  
int main( )  
{  
    const ElemListy_Num *wElem1 = new ElemListy_Num(7);  
    const ElemListy_Num *wElem2 = new ElemListy_Num(8);  
  
    wElem1->DolaczNastepny(wElem2);  
}
```

Lista operatorów rzutowania

- const_cast** – rzutowanie usuwające modyfikatory **const** oraz **volatile**. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.
- static_cast** – używany do zdefiniowanych przez użytkownika, standardowych lub niejawnych konwersji typów. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań w zasadzie bezpiecznych.
- reinterpret_cast** – jest najbardziej niebezpiecznym rzutowaniem. Wykonuje on konwersję między wskaźnikami oraz wskaźnikami i liczbami. Źle przeprowadzone rzutowanie może być źródłem błędów trudnych do wykrycia.
- dynamic_cast** – obsługuje tylko obiekty klas polimorficznych. Zapewnia realizację rzutowania “w górę”. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.

Lista operatorów rzutowania

- const_cast** – rzutowanie usuwające modyfikatory **const** oraz **volatile**. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.
- static_cast** – używany do zdefiniowanych przez użytkownika, standardowych lub niejawnych konwersji typów. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań w zasadzie bezpiecznych.
- reinterpret_cast** – jest najbardziej niebezpiecznym rzutowaniem. Wykonuje on konwersję między wskaźnikami oraz wskaźnikami i liczbami. Żle przeprowadzone rzutowanie może być źródłem błędów trudnych do wykrycia.
- dynamic_cast** – obsługuje tylko obiekty klas polimorficznych. Zapewnia realizację rzutowania “w górę”. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.

Lista operatorów rzutowania

- const_cast** – rzutowanie usuwające modyfikatory **const** oraz **volatile**. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.
- static_cast** – używany do zdefiniowanych przez użytkownika, standardowych lub niejawnych konwersji typów. Całość konwersji realizowana jest przez kompilator. Rzutowanie to należy do rzutowań w zasadzie bezpiecznych.
- reinterpret_cast** – jest najbardziej niebezpiecznym rzutowaniem. Wykonuje on konwersję między wskaźnikami oraz wskaźnikami i liczbami. Żle przeprowadzone rzutowanie może być źródłem błędów trudnych do wykrycia.
- dynamic_cast** – obsługuje tylko obiekty klas polimorficznych. Zapewnia realizację rzutowania “w górę”. Rzutowanie to należy do rzutowań bezpiecznych.

Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 Metody i klasy abstrakcyjne
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - Operatory rzutowania
- 3 **Przestrzenie nazw**
 - **Idea przestrzeni nazw**
 - Podstawowe cechy przestrzeni nazw
- 4 Wyjątki
 - Podstawowe idee
 - Jak to działa
 - Wyjątki standardowe

Zarys problemu

Należy stworzyć zbiór klas modelujących pojęcie prostej w przestrzeni i na płaszczyźnie. Ich metody powinny umożliwić w łatwy sposób określenie, czy dany punkt w przestrzeni lub na płaszczyźnie należy do danej prostej czy też nie.

Te same nazwy, różne definicje

prosta-plaszczyzna.hh

```
class Wektor {
    double _x, _y;
    ...
};

class Prosta {
    Wektor _WekNorm;
    double _c;
    ...
};
```

prosta-przestrzen.hh

```
class Wektor {
    double _x, _y, _z;
    ...
};

class Prosta {
    Wektor _WekOsiowy;
    Wektor _PnkProstej;
    ...
};
```

```
#include "prosta-plaszczyzna.hh"
#include "prosta-przestrzen.hh"

int main( )
{
    Prosta Pr2;
    Prosta Pr3;
    ...
}
```

Te same nazwy, różne definicje

prosta-plaszczyzna.hh

```
class Wektor {  
    double _x, _y;  
    ...  
};  
  
class Prosta {  
    Wektor _WekNorm;  
    double _c;  
    ...  
};
```

prosta-przestrzen.hh

```
class Wektor {  
    double _x, _y, _z;  
    ...  
};  
  
class Prosta {  
    Wektor _WekOsiowy;  
    Wektor _PnkProstej;  
    ...  
};
```

```
#include "prosta-plaszczyzna.hh"  
#include "prosta-przestrzen.hh"
```

```
int main( )  
{  
    Prosta Pr2;  
    Prosta Pr3;  
    ...  
}
```

Zroznicownie nazw

prosta2d.hh

```
class Wektor2D {  
    double   _x, _y;  
    ...  
};  
  
class Prosta2D {  
    Wektor2D  _WekNorm;  
    double    _c;  
    ...  
};
```

prosta3d.hh

```
class Wektor3D {  
    double   _x, _y, _z;  
    ...  
};  
  
class Prosta3D {  
    Wektor3D  _WekOsiowy;  
    Wektor3D  _PnkProstej;  
    ...  
};
```

```
#include "prosta2d.hh"  
#include "prosta3d.hh"  
  
int main( )  
{  
    Prosta2D Pr2;  
    Prosta3D Pr3;  
    ...  
}
```

Zroznicownie nazw w stylu C

d2_prosta.hh

```
class D2_Wektor {  
    double _x, _y;  
    ...  
};  
  
class D2_Prosta {  
    D2_Wektor _WekNorm;  
    double _c;  
    ...  
};
```

d3_prosta.hh

```
class D3_Wektor {  
    double _x, _y, _z;  
    ...  
};  
  
class D3_Prosta {  
    D3_Wektor _WekOsiowy;  
    D3_Wektor _PnkProstej;  
    ...  
};
```

```
#include "d2_prosta.hh"  
#include "d3_prosta.hh"  
  
int main( )  
{  
    D2_Prosta Pr2;  
    D3_Prosta Pr3;  
    ...  
}
```

Przestrzenie nazw

d2_prosta.hh

```
namespace D2 {  
    class Wektor {  
        double _x, _y;  
        ...  
    };  
  
    class Prosta {  
        Wektor _WekNorm;  
        double _c;  
        ...  
    };  
}
```

d3_prosta.hh

```
namespace D3 {  
    class Wektor {  
        double _x, _y, _z;  
        ...  
    };  
  
    class Prosta {  
        Wektor _WekOsiowy;  
        Wektor _PnkProstej;  
        ...  
    };  
}
```

```
#include "d2_prosta.hh"  
#include "d3_prosta.hh"  
  
int main() {  
    D2::Prosta Pr2;  
    D3::Prosta Pr3;  
    ...  
}
```

Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 Metody i klasy abstrakcyjne
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - Operatory rzutowania
- 3 **Przestrzenie nazw**
 - Idea przestrzeni nazw
 - **Podstawowe cechy przestrzeni nazw**
- 4 Wyjątki
 - Podstawowe idee
 - Jak to działa
 - Wyjątki standardowe

Blok przestrzeni nazw

```
int ZmGlobalna;

namespace D3 {
    class Wektor {
        double _x, _y, _z;
        ...
    };

    class Prosta {
        Wektor _WekOsiowy;
        Wektor _PnkProstej;
        ...
    };
}

int main( )
{
    ZmGlobalna = 4;
    D3::Wektor Wk;
    D3::Prosta Pr;
}
```

W danej jednostce translacyjnej można stworzyć jednolity blok grupujący wszystkie definicje w wybranej przestrzeni nazw.

Blok przestrzeni nazw

```
int ZmGlobalna;

namespace D3 {
    class Wektor {
        double _x, _y, _z;
        ...
    };
}

namespace D3 {
    class Prosta {
        Wektor _WekOsiowy;
        Wektor _PnkProstej;
        ...
    };
}

int main( )
{
    ZmGlobalna = 4;
    D3::Wektor Wk;
    D3::Prosta Pr;
}
```

Tę samą przestrzeń nazw można jednak rozbić na dowolną liczbę bloków.

Ta sama przestrzeń nazw w różnych modułach

d3_wektor.hh

```
...  
namespace D3 {  
    class Wektor {  
        double _x, _y, _z;  
        ...  
    };  
};  
...
```

d3_prosta.hh

```
...  
#include "d3_wektor.hh"  
namespace D3 {  
    class Prosta {  
        Wektor _WekOsiowy;  
        Wektor _PnkProstej;  
        ...  
    };  
};  
...
```

```
#include "d3_wektor.hh"  
#include "d3_prosta.hh"
```

```
int main( )  
{  
    D3::Wektor Wk;  
    D3::Prosta Pr;  
    ...  
}
```

Ta sama przestrzeń nazw może być *rozbita* na zbiór różnych jednostek translacyjnych (np. 3d_wektor.cpp i 3d_prosta.cpp) z własnymi plikami nagłówkowymi (np. 3d_wektor.hh i 3d_prosta.hh) zawierającymi definicje klas i zapowiedzi definicji metod.

Co dają przestrzenie nazw

- Definiowanie przestrzeni nazw pozwala rozwiązać konflikty nazw. Tym samym daje znacznie większą swobodę programiście.
- Definicja przestrzeni nazw może być „kontynuowana” w kilku jednostek translacyjnych.
- Jedną z ważniejszych konsekwencji wykorzystywania przestrzeni nazw jest możliwość *tworzenia modułów w sensie logicznym*, a nie tak jak to ma miejsce, np. w języku C tylko w sensie stricte fizycznym.

Co dają przestrzenie nazw

- Definiowanie przestrzeni nazw pozwala rozwiązać konflikty nazw. Tym samym daje znacznie większą swobodę programiście.
- Definicja przestrzeni nazw może być „kontynuowana” w kilku jednostek translacyjnych.
- Jedną z ważniejszych konsekwencji wykorzystywania przestrzeni nazw jest możliwość *tworzenia modułów w sensie logicznym*, a nie tak jak to ma miejsce, np. w języku C tylko w sensie stricte fizycznym.

Co dają przestrzenie nazw

- Definiowanie przestrzeni nazw pozwala rozwiązać konflikty nazw. Tym samym daje znacznie większą swobodę programiście.
- Definicja przestrzeni nazw może być „kontynuowana” w kilku jednostek translacyjnych.
- Jedną z ważniejszych konsekwencji wykorzystywania przestrzeni nazw jest możliwość *tworzenia modułów w sensie logicznym*, a nie tak jak to ma miejsce, np. w języku C tylko w sensie stricte fizycznym.

Dostęp do przesłoniętych zmiennych globalnych

```
int Zm = 7;
```

```
void Funkcja( )  
{  
    int Zm = 55;  
    ::Zm = Zm;  
}
```

```
int main( )  
{  
    cout << "Zm. Globalna: " << Zm << endl;  
    Funkcja( );  
    cout << "Zm. Globalna: " << Zm << endl;  
}
```

Dostęp do przesłoniętych zmiennych globalnych

```
int Zm = 7;
```

```
void Funkcja( )  
{  
    int Zm = 55;  
    ::Zm = Zm;  
}
```

```
int main( )  
{  
    cout << "Zm. Globalna: " << Zm << endl;  
    Funkcja( );  
    cout << "Zm. Globalna: " << Zm << endl;  
}
```

Wynik działania:
Zm. Globalna: 7
Zm. Globalna: 55

W nienazwanej przestrzeni nazw znajdują się wszystkie globalnie definiowane zmiennych, typy oraz funkcje. Zmienne te można zawsze "odsłonić" stosując nazwę kwalifikowaną.

Dostęp do przesłoniętych zmiennych globalnych

```
int Zm = 7;
```

```
void Funkcja( int Zm )  
{  
    ::Zm = Zm;  
}
```

```
int main( )  
{  
    cout << "Zm. Globalna: " << Zm << endl;  
    Funkcja( 10 );  
    cout << "Zm. Globalna: " << Zm << endl;  
}
```

Wynik działania:

Zm. Globalna: 7

Zm. Globalna: 10

W nienazwanej przestrzeni nazw znajdują się wszystkie globalnie definiowane zmiennych, typy oraz funkcje. Zmienne te można zawsze "odsłonić" stosując nazwę kwalifikowaną.

Dostęp do przesłoniętych typów

enum Symbole { a, b, c};

```
void Funkcja_LokalnyTyp( Symbole Param )  
{  
    enum Symbole { x, y, z };  
    Symbole Zm1 = x;  
    ::Symbole Zm2 = Param;  
    ::Symbole Zm3 = ::a;  
}
```

Wynik działania:
Zm. Globalna: 7
Zm. Globalna: 10

```
int main( )  
{  
    Symbole x = a;  
    Funkcja_LokalnyTyp( x );  
}
```

W nienazwanej przestrzeni nazw znajdują się wszystkie globalnie definiowane zmienne, typy oraz funkcje. Zmienne te można zawsze "odsłonić" stosując nazwę kwalifikowaną.

Zagnieżdżanie przestrzeni nazw

```
int ZmGlobalna;

namespace D3 {
    class Wektor {
        ...
    };

    namespace Bryly {
        class Szescian {
            ...
        };
    }
}
```

```
int main( )
{
    ZmGlobalna = 4;
    D3::Wektor    Wk;
    D3::Bryly::Szescian  Sz;
}
```

Przestrzenie nazw mogą być zagnieżdżane.

Dyrektywa `using namespace`

```
int ZmGlobalna;  
  
namespace D3 {  
    class Wektor {  
        ...  
    };  
  
    namespace Bryly {  
        class Szescian {  
            ...  
        };  
    }  
}
```

using namespace D3;

```
int main( )  
{  
    ZmGlobalna = 4;  
    Wektor          Wk;  
    Bryly::Szescian Sz;  
}
```

Użycie dyrektyw `using namespace` powoduje przeniesienie wszystkich nazw z danej podprzestrzeni, do której się ona odnosi, do przestrzeni nazw, w której jest zastosowana.

W przedstawionym przykładzie nazwy z podprzestrzeni D3 zostały przeniesione do przestrzeni nienazwanej związanej z tradycyjnymi zmiennymi globalnymi.

Użycie dyrektywy `using namespace`

Dyrektywy `using namespace` nie należy używać w plikach nagłówkowych. Jej użycie tam jest przejawem bardzo złego stylu programowania.

Dyrektywa `using namespace`

```

int ZmGlobalna;

namespace D3 {
    class Wektor {
    };    ...

    namespace Bryly {
        class Szescian {
        };    ...
    }
}

using namespace D3::Bryly;

int main( )
{
    ZmGlobalna = 4;
    D3::Wektor    Wk;
    Szescian      Sz;
}

```

Dyrektywę `using namespace` możemy stosować selektywnie do wybranych podprzestrzeni.

W tym przykładzie została ona zastosowana do podprzestrzeni `D3::Bryly`. Do pozostałych elementów przestrzeni nazw `D3` musimy odwoływać się poprzez pełną nazwę kwalifikowaną.

Dyrektywa `using namespace`

```
namespace D3 {  
    class Wektor {  
        ...  
    };  
  
    namespace Bryly {  
        class Szescian {  
            ...  
        };  
        Szescian SzesWzorcowy;  
    }  
    using namespace Bryly;  
    Szescian DrugiSzes;  
}  
  
int main( )  
{  
    D3::DrugiSzes = D3::SzesWzorcowy;  
}
```

Dyrektywę `using namespace` możemy stosować również w podprzestrzeniach. Jej działanie ograniczone jest tylko do danej podprzestrzeni. W tym przykładzie dyrektywa `using namespace` powoduje przeniesienie wszystkich nazw z podprzestrzeni `Bryla` do przestrzeni nazw `D3`.

Dyrektywa `using namespace`

```
namespace D3 {  
    class Wektor {  
    }; ...  
  
    namespace Bryly {  
        class Szescian {  
        }; ...  
        Szescian SzesWzorcowy;  
    }  
  
    Bryly::Szescian DrugiSzes;  
}
```

```
int main( )  
{  
    D3::DrugiSzes = D3::Bryly::SzesWzorcowy;  
}
```

Bez tej dyrektywy nie *stracimy* podprzestrzeni Bryly i niezbędne jest wówczas odwoływanie się do jej poszczególnych elementów poprzez nazwy kwalifikowane.

Deklaracja using

```
namespace D3 {  
    class Wektor {  
        ...  
    };  
  
    namespace Bryly {  
        class Szescian {  
            ...  
        };  
        Szescian SzesWzorcowy;  
    }  
  
    Bryly::Szescian DrugiSzes;  
}  
using D3::Bryly::SzesWzorcowy;  
  
int main( )  
{  
    D3::DrugiSzes = SzesWzorcowy;  
}
```

Elementy danej podprzestrzeni nazw możemy przenosić selektywnie stosując deklarację using.

Dyrektywa `using namespace` – ograniczanie zakresu

```
namespace D3 {  
    class Wektor {  
        };    ...  
    namespace Bryly {  
        class Szescian {  
            };    ...  
        Szescian    SzesWzorcowy;  
    }  
    Bryly::Szescian    DrugiSzes;  
}  
  
int main( )  
{  
    {  
        using namespace D3;  
        DrugiSzes = Bryly::SzesWzorcowy;  
    }  
    D3::DrugiSzes = D3::Bryly::SzesWzorcowy;  
}
```

Ograniczenie użycia dyrektywy `using namespace` możemy zrealizować poprzez jej wykorzystanie w bloku ciała funkcji. Ogranicza on wówczas ważność stosowania tej deklaracji do tego bloku.

Deklaracja using – ograniczanie zakresu

```
namespace D3 {  
    class Wektor {  
        ...  
    };  
  
    namespace Bryly {  
        class Szescian {  
            ...  
        };  
        Szescian SzesWzorcowy;  
    }  
    Bryly::Szescian DrugiSzes;  
}  
  
int main( )  
{  
    {  
        using D3::Bryly::SzescWzorcowy;  
        D3::DrugiSzes = SzesWzorcowy;  
    }  
    D3::DrugiSzes = D3::Bryly::SzesWzorcowy;  
}
```

Analogicznie można ograniczyć zakres ważności deklaracji using.

Użycie deklacji using

W plikach nagłówkowych nie powinno używać się zarówno dyrektywy **using namespace** jak też deklaracji **using**.

Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 Metody i klasy abstrakcyjne
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - Operatory rzutowania
- 3 Przestrzenie nazw
 - Idea przestrzeni nazw
 - Podstawowe cechy przestrzeni nazw
- 4 Wyjątki
 - **Podstawowe idee**
 - Jak to działa
 - Wyjątki standardowe

Tradycyjny sposób obsługi błędów

```
int Funkcja1()
{
    ...
    if (Gdy_cos_jest_zle) { errno = KOD_BLEDU; return -1; }
    ...
    return 0;
}
...
```

```
int Funkcja()
{
    int err;
    if (Funkcja1() < 0) { /* Obsługa błędu */
        ...
        if (Jezeli_nie_mozemy_sobie_poradzic) return -1;
    } ...
    if ((err = Funkcja2()) < 0) { /* Obsługa błędu */ ... }
    ...
    return 0;
}
```

Czym jest obsługa wyjątków

- Wyjątki w C++ są sposobem na oddzielenie wykrywania błędów od ich obsługi.
- Mechanizm obsługi wyjątków jest nielokalną strukturą sterującą, która korzysta ze *zwijania stosu*.
Zwijaniem stosu nazywamy proces przeszukiwania stosu w celu znalezienia procedury obsługi wyjątku.
- Mechanizmy obsługi wyjątków służą do sygnalizowania i obsługi zdarzeń wyjątkowych. Jednak to programista musi zdecydować co to znaczy *wyjątkowy* w danym programie.
- Wyjątki często w sposób naturalny tworzą rodziny. Oznacza to, że dziedziczenie może być użyteczne w strukturalizacji wyjątków i ich obsłudze.

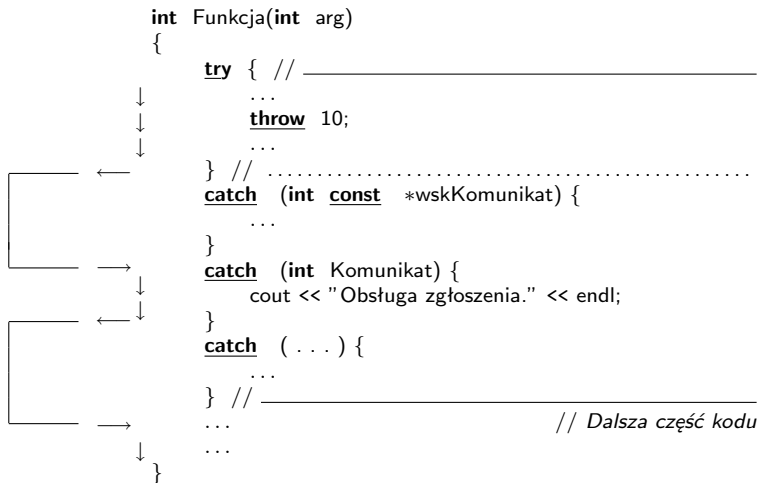
Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 Metody i klasy abstrakcyjne
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - Operatory rzutowania
- 3 Przestrzenie nazw
 - Idea przestrzeni nazw
 - Podstawowe cechy przestrzeni nazw
- 4 Wyjątki
 - Podstawowe idee
 - **Jak to działa**
 - Wyjątki standardowe

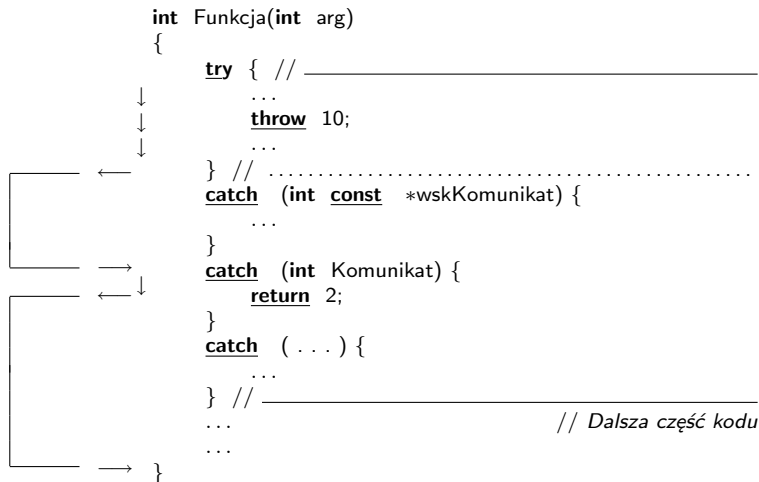
Obsługa wyjątków – trochę tradycyjnie

```
int Funkcja1( )
{
    ...
    if (Gdy_cos_jest_zle) throw KOD_BLEDU; // ..... Tutaj zgłaszamy wyjątek ←
    ...
}
...
int Funkcja( )
{
    try { // ..... W tej sekcji zakładamy możliwość zgłoszeń wyjątki
        Funkcja1( );
        ...
    } // .....
    catch (int err) { // .. Tutaj rozpoczyna się przechwytywanie i obsługa wyjątków
        switch (err) {
            case KOD_BLEDU: ...
                if (Jezeli_nie_mozemy_sobie_poradzic) throw KOD_BLEDU;
                ...
                break ;
            ...
        }
    } // .....
    ...
}
```


Przeptyw sterowania – przypadek zgłoszenia wyjątku

Zgłoszenia wyjątku – wcześniejszy powrót z funkcji

Funkcja w sekcji `try`

```
int Funkcja(int arg) // .....  
try {  
    ...  
    if ( arg == 0 ) throw 10;  
    ... // Ta część kodu jest osiągalna warunkowo  
    return 0;  
} // .....  
catch (int const *wskKomunikat) {  
    ...  
    return 0;  
}  
catch (int Komunikat) {  
    ...  
    return -2;  
}  
catch ( . . . ) {  
    ...  
    return 0;  
} // _____
```

[Gdy arg == 0]

Sekcje **catch** muszą zwracać wartość tego samego typu co funkcja.

Problem kopiowania zgłaszanej wartości

```
class Blad {  
    Blad( Blad const & ) { }  
    public :  
        int _nr_bledu;  
        Blad(int nr = 0) { _nr_bledu = nr; };  
};
```

Kopiowanie obiektu jest niemożliwe (poza tą klasą)

```
void Funkcja(int arg)  
{  
    try {  
        ...  
        throw Blad(3);  
        ...  
    }  
    catch ( Blad &Bl ) {  
        cout <<<"Nr Bledu: " << Bl._nr_bledu <<< endl;  
    }  
    ...  
}
```

Problem kopiowania zgłaszanej wartości

```
class Blad {  
    Blad( Blad const & ) {}  
    public :  
        int _nr_bledu;  
        Blad(int nr = 0) { _nr_bledu = nr; };  
};
```

Kopiowanie obiektu jest niemożliwe (poza tą klasą)

```
void Funkcja(int arg)  
{  
    try {  
        ...  
        throw Blad(3);  
        ...  
    }  
    catch ( Blad &Bl ) {  
        cout << "Nr Bledu: " << Bl._nr_bledu << endl;  
    }  
    ...  
}
```

Zgłoszenie wyjątku powoduje zawsze przekopiowanie parametru polecenia `throw`.

Ominięcie problemu kopiowania obiektu

```
class Blad {  
    Blad( Blad const & ) { }  
    public :  
        int _nr_bledu;  
        Blad(int nr = 0) { _nr_bledu = nr; };  
};
```

Kopiowanie obiektu jest niemożliwe (poza tą klasą)

```
void Funkcja(int arg)  
{  
    try {  
        ...  
        throw new Blad(3);  
        ...  
    }  
    catch ( const Blad* wB ) {  
        cout << "Nr Bledu: " << B->_nr_bledu << endl;  
        delete wB;  
    }  
    ...  
}
```

W tym przypadku kopiowany jest jedynie wskaźnik.

Zwalnianie zasobów

```
void Funkcja(int arg)
{
    FILE *wPolecenie = fopen("last -n 100", "r");

    try {
        ...
        ...
    }
    catch ( ... ) {
        fclose(wProc);
        throw ;
    }
    fclose(wProc);
}
```

W przypadku zasobów, które nie mają charakteru lokalnego (np. dynamicznie przydzielana pamięć), należy pamiętać, aby zwalniać je w trakcie obsługi zgłoszonego wyjątku.

Wyjątki inaczej

```
#include <iostream>
#include <vector>
#include <stdexcept>    // Tu znajduje się definicje wyjątku std::out_of_range
```

```
int PrzeglądajTablice( const std::vector<int> &Tablica )
{
    try {
        for (int ind = 0; ; ++ind) {
            if (Tablica.at(ind) / 2) std::cout << Tablica.at(++ind) << std::endl;
        }
    }
    catch (std::out_of_range) {
        return 0;
    }
    return 0;
}
```

Zgłoszenie wyjątku może być sposobem na przerwanie pętli w sytuacji, gdy bezpo"średnie sprawdzanie warunku jest kłopotliwe w zapisie i sprawdzenie to musiałoby występować w wielu miejscach. Zgłoszenie wyjątku może być pomocne również w przypadkach konstrukcji niestrukturalnych, w których wykorzystywano instrukcję **goto**.

Konwersje typów w obsłudze wyjątków

```
class Wektor2f { // .....  
    public :  
        ....  
        Wektor2f( );  
}; // .....
```

```
class LZespolona { // .....  
    public :  
        ....  
        LZespolona( );  
        LZespolona(const Wektor2f &W);  
}; // .....
```

```
int main()  
{  
    try { throw Wektor2f( ); }  
    catch (LZespolona Z) { // Czy wyjątek zgłoszony powyżej zostanie tu obsłużony?  
        ....  
    }  
}
```

Przy obsłudze wyjątków domyślne konwersje nie są realizowane.

Plan prezentacji

- 1 Polimorfizm
 - Rozmiar obiektów
- 2 Metody i klasy abstrakcyjne
 - Od metody do klasy abstrakcyjnej
 - Metody abstrakcyjne jako prototyp funkcjonalności klasy bazowej
 - Operatory rzutowania
- 3 Przestrzenie nazw
 - Idea przestrzeni nazw
 - Podstawowe cechy przestrzeni nazw
- 4 Wyjątki
 - Podstawowe idee
 - Jak to działa
 - Wyjątki standardowe

Wyjątki standardowe

Standardowe wyjątki zgłaszane przez język

Nazwa	Zgłaszane przez	Nagłówek
bad_alloc	new	<new>
bad_cast	dynamic_cast	<typeinfo>
bad_typeid	typeid	<typeinfo>
bad_exception	specyfikacja wyjątku	<exception>

Standardowe wyjątki zgłaszane przez bibliotekę

Nazwa	Zgłaszane przez	Nagłówek
out_of_range	at() bitset< >::operator [] ()	<stdexcept>
invalid_argument	konstruktor bitset	<stdexcept>
overflow_error	bitset< >::to_ulong()	<stdexcept>
ios_base::failure	ios base::clear()	<ios>

Ustawianie handlera dla obsługi wyjątków

```
unexpected_handler set_unexpected(unexpected_handler fun) throw();
```

Wyjątki dla operacji wejścia/wyjścia

```
int main ( ) {  
    ifstream Plik;  
    int Liczba;  
  
    Plik.exceptions( ifstream ::failbit | ifstream ::badbit );  
    try {  
        Plik.open(" zbior_liczba.txt" );  
  
        while (!Plik.eof()) Plik >> Liczba;  
    }  
    catch (ifstream ::failure) {  
        cout << "Wyjątek operacji otwarcia lub czytania";  
    }  
  
    return 0;  
}
```

Koniec prezentacji
Dziękuję za uwagę